

یکشنبه 17 تیر 1397 - 24 شوال 1439 - 8 جولای 2018

انعقاد پیمان "سعد آباد" در تهران (1316 ش)

انعقاد پیمان "سعد آباد" در تهران (1316 ش)

ایران، قبل از جنگ جهانی دوم، تحت نفوذ سیاست استعماری انگلیس بود و قدرت متمرکز رضاخان، اداره مملکت را با استبداد تمام برعهده داشت. با روی کار آمدن آتاتورک در ترکیه، با تحریک انگلستان و برای این که شوروی در حلقه محاصره قرار داشته باشد، در هفدهم تیرماه 1316 ش برابر با هشتم ژوئیه 1937 م، پیمان دوستی و عدم تجاوز بین ایران، ترکیه، افغانستان و عراق در کاخ سعدآباد تهران به امضا رسید. به موجب این پیمان، این دولت‌ها متعهد شدند که سیاست خارجی هماهنگی داشته باشند و در مقابله با خطر کمونیسم که هر یک از دولت‌ها را تهدید کند، همدیگر را مورد حمایت قرار دهند. همچنین دولت‌های عضو ضمن این که نباید در امور داخلی هم دخالت کنند، باید در کلیه اختلافات بین المللی که با منافع آنان مربوط است، مشورت نمایند و علیه هم، عملیات تجاوزکارانه نداشته باشند. اما درعمل، این پیمان، توخالی و پوچ بود و ایران خود همکاری وسیعی با آلمان که شریک شوروی بود، داشت و کارشناسان آلمانی در مؤسسات بسیاری در ایران خدمت می‌کردند. درگذشت فقیه جلیل و محقق فرزانه آیت‌الله سیدمحمدحسین حسینی تهرانی" (1374 ش)

آیت‌الله سیدمحمدحسین حسینی تهرانی در سال 1305 ش (1345 ق) در تهران در بیت علم و فضل دیده به جهان گشود. وی در نوجوانی وارد حوزه علمیه قم شد و از محضر علمای بزرگی چون آیات عظام سید حسین بروجردي، سید محمد محقق داماد و علامه طباطبایی بهره برد. سید محمد حسین سپس در 25 سالگی به نجف رفت و از استادانی نظیر حضرات آیات: سید ابوالقاسم خویی و سید محمود شاهرودي بهره‌ها برد. وی پس از هفت سال و طی مدارج عالی علمی به تهران بازگشت و به اشاعه مکتب تشیع و ابلاغ رسالت دینی همت گماشت. آیت الله حسینی تهرانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی به مشهد عزیمت کرد و به تدریس و تربیت شاگردان و راهنمایی مؤمنین پرداخت. از این عالم بزرگوار بیش از 40 عنوان کتاب در 75 جلد برجای مانده است که از مطالعه آن‌ها، تیجّر فراوان مؤلف در علوم مختلف اسلامی همچون: کلام، فقه، اصول، تفسیر، حدیث، تاریخ، تراجم، حکمت، فلسفه، سیاست، ادبیات، طب، عرفان و اخلاق نمودار است. از جمله آثار این عالم بزرگوار عبارتند از: امام‌شناسی در 18 جلد، معادشناسی در 10 جلد، مهر تابان، روح مجرد و نیز نور ملکوت قرآن در 4 جلد. این عالم فرزانه سرانجام در 17 تیر 1374 ش برابر با 9 صفر 1416 ق در 69 سالگی دار فانی را وداع گفت و پس از تشییع با شکوه در صحن مطهر حضرت امام رضا(ع) مدفون گردید.

رحلت فیلسوف شهیر معاصر آیت الله دکتر "مهدی حائری یزدی" (1378 ش)

آیت الله دکتر شیخ مهدی حائری یزدی در سال 1301 ش (1341 ق) در بیت علم و تقوا و فضیلت، از صلب آیت الله العظمی حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی، مؤسس عالی قدر حوزه علمیه قم، به دنیا آمد. وی پس از گذراندن مقدمات و سطوح عالیّه در این شهر نزد برادر بزرگوارش، آیت الله مرتضی حائری و آیت الله سید محمدرضا گلپایگانی، در محضر پر فیض حضرت امام خمینی(ره)، به آموختن متون کلامی و فلسفی و نزد آیات عظام: سیدمحمد حجت کوه کمره‌ای، سیدمحمدتقی خوانساری و سید حسین بروجردي به فراگیری دروس خارج فقه و اصول پرداخت و مبانی علمی خویش را استوار ساخت. آیت الله مهدی حائری، در سال 1329 ش، با تصویب آیت الله بروجردي، برای نظارت بر متون درسی دینی و فرهنگ کشور به تهران رفت و همزمان به تحصیل فقه در محضر آیت الله سید احمد خوانساری و فلسفه اسلامی نزد حکیم علامه، میرزا مهدی آشتیانی همت گماشت. او در سال 1339 ش، به نمایندگی آیت الله بروجردي، رهسپار آمریکا شد و رسیدگی به امور شیعیان آنجا را برعهده گرفت. این عالم بزرگوار، در آمریکا به تالیف، تدریس و انجام وظایف دینی و نیز تحصیل فلسفه غرب اشتغال ورزید و دوره دکترای خود را در دانشگاه میشیگان و تورنتو با درجه ممتاز گذراند. آیت‌الله مهدی حائری در سال‌های اقامت در آمریکا ضمن تدریس فقه، فلسفه و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های آمریکا، در دهه‌ها سمینار و کنفرانس علمی و فلسفی شرکت جست و با ایراد سخنرانی‌های متعدد، استواری و عظمت فلسفه و کلام اسلامی را در محافل غرب به همگان نمایاند. ایشان در سال 1358 به ایران بازگشت و به کارهای علمی خود ادامه داد. کاوش‌های عقل نظری، علوم قرآن، متافیزیک و حکمت و حکومت، برخی از آثار این استاد فرهیخته به شمار می‌روند. سرانجام آن فیلسوف بزرگ در 17 تیرماه 1378 برابر با 14 ربیع الاول 1420 ق در 77 سالگی بدرود حیات گفت و در حرم مطهر حضرت معصومه(س) به خاک سپرده شد.

وفات "ابن لبان" فقیه و مفسر مسلمان (749 ق)

ابوعبدالله شمس الدین محمد بن احمد بن عبدالمؤمن معروف به ابن لبان، فقیه، محدث، مفسر و نویسنده‌ای

مسلمان مصري در سال 679 ق در دمشق به دنيا آمد و دوران کودکی را در زادگاهش گذراند. وي فقه، اصول فقه و حديث را نزد اساتيد بزرگ وقت آموخت و به درجه rlm&ي والایی در آنها رسید. ابن لبان همچنین در سرودن شعر نیز دارای قریحه rlm&ي خاصی بود و علاوه بر تدریس و وعظ و خطابه، به تفسیر قرآن نیز مي rlm&پرداخت. تنها اثر چاپ شده از ابن لبان، کتاب رَدّ معاني الايات المُنشابهات الي معاني الايات المَحکَمات در تفسیر قرآن است که به بررسی آیات محکم و متشابه در قرآن کریم پرداخته است. ابن لبان سرانجام در 24 یا 25 شوال سال 749 در هفتاد سالگی بر اثر ابتلا به بیماری طاعون درگذشت. امضاء معاهده تاریخي "تیلسیت" میان امپراتوران روسیه و فرانسه (1807م)

در جریان کشورگشایی rlm&هاي ناپلئون بُناپارت، امپراتور فرانسه و حمله به کشور روسیه، شکست سختي در ناحیه فریدلند به روس rlm&ها وارد آمد. از این رو تزار روسیه از ناپلئون تقاضای متارکه جنگ نمود و با امضای معاهده دوستی در شهر تیلسیت بین دو طرف در 8 ژوئیه 1807م، روابط دوستانه بین فرانسه و روسیه ایجاد شد. بر اساس این پیمان، که به پیمان اتحاد دو امپراتور معروف شد، روسیه و فرانسه متعهد شدند در صورت حمله کشور ثالث به خاک آنها، يك rlm&دیگر را یاری کنند. هم rlm&چنین ناپلئون برای جلب رضایت و دلجویی از تزار روسیه، ایالات مولداوی و والاشی در شرق روسیه را به روس واگذار کرد و متعهد شد که اگر سلطان عثمانی با این امر مخالفت نماید با آن مقابله خواهد نمود. در این میان دولت ایران که بر اساس قرارداد دوستی با فرانسه، خود را برای مقابله با دشمنانی که برای نابودی ناپلئون تحریک شده بود آماده مي rlm&کرد، ناگهان در سخت rlm&ترین زمان، تنها شد. ناپلئون در این عهدنامه نامی از ایران به عنوان متحد خود در منطقه نبرد و دولت فتحعلی شاه را در برابر روسیه رها کرد. پس از امضای این عهدنامه، ارتش روسیه از جبهه اروپا رهایی یافت و تمام توانش را متوجه ایران و عثمانی گردانید. اما دوره دوستی و اتحاد دو کشور تنها تا سال 1810م ادامه یافت. در این سال، دولت روسیه به این نکته پی بُرد که هم پیمانی با ناپلئون و هواداری از وي، تجارت خارجی روسیه را مختل خواهد کرد. به همین دلیل این کشور، بندرهای خود را بر روی کشتی rlm&هاي بي rlm&طرف گشود و برای ورود کالاهای فرانسوی به روسیه نیز مالیات rlm&هاي سنگین وضع کرد. سرانجام دوران اتحاد این دو امپراتوری با هجوم نافرجام ناپلئون به روسیه در 24 ژوئن 1812، خاتمه یافت.